

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 22

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

— Stăpâne, fă un foc mare, ca să se adune jar mult, să mă satur odată, apoi să vezi ce cal ți-ai ales.

Și făcu feciorul un foc mare, mare din vreo treizeci de stejari de cei mari și, după ce trecu focul tot, apoi vântură spuza cu pălăria de pe jar și-aduse calul aici să mănânce; și mănâcă, și mănâcă, până mănâcă tot jarul. Apoi se scutură o dată [...] și rămase ca uns cu unt de frumos.

— Acum sui, domnul meu, pe mine, și-mi spune cum să te duc? Ca vântul ori ca gândul?

— Să mă duci ca gândul. Și-atunci într-o clipită au fost la curțile zmeului. [...]

Armăsarul zmeului din grajd atunci râncheză o dată, încât toate ferestrele curților se sparseră și ieși zmeul afară mânios să vază ce-i.

— Dar ce câni ai iar, foame ți-e? Sete ți-e? Știu că Crâncu, vânătorul codrilor, n-a mai înviat să vină după nevastă.

— Ba chiar a înviat și-a dus-o mai înainte.

— Ce gândești: pot mânca trei pâni, pot bea trei cupe cu vin și dormi ca trei ceasuri, apoi să plec după el? [...]

— Acum Crâncu e călare pe frate-meu cel mai mic care are de trei ori mai mare putere ca mine.

— Să mergem dar!

Și se luară, ca vântul, tot pe sub nori și-n urma Crâncului, dar nu era modru* de a-l ajunge. Când zări oleacă calul zmeului pe-al Crâncului, zise-n limba lor:

— Frate, frate, mai înceată-ți pașii că de nu plesnesc.

Iar calul Crâncului a zis, vezi bine în limba cailor, de nici zmeul nu pricepu:

— Bucuros îmi mai domolesc pașii dacă vei arunca pe zmeu o dată-n sus în slava cerului, apoi să faci cu el zup! în fundul pământului, ca nici de nume să nu-i auzim.

Și calul zmeului așa făcu: aruncă o dată pe zmeu în slava cerului, apoi făcu cu el zup! în fundul pământului, de tot mii de bucățele se făcu. Acum așteptă calul Crâncului pe-al zmeului și merseră împreună până acasă la frații Crâncului. Aceia erau bătrâni și plini de copii, dar Crâncu, prin câte trecuse, și tot era voinic și frumos de gândeai că niciun gând nu i-a mâncat în viață. Dar Crâncu aici puțin a stat, căci i-a venit veste că socru-său trage de moarte și-l cheamă să ia el stăpânirea. S-a și dus și-a rămas împărat în locul socru-său și-a stăpânit cu dreptate și înțelepciune; acum însă nu mai trăiește, a murit odată cu dreptatea.

Iar eu mă suii p-un cui

Să nu v-o mai spui.

***, Crâncu, vânătorul codrului, basm cules de Ioan Pop-Reteganul

*modru – chip, mod, puțință

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *mânios*, *zări*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei din secvența: — *Stăpâne, fă un foc mare*. **4 puncte**
3. Scrie patru termeni din familia lexicală a cuvântului *frumos*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *Și făcu feciorul un foc mare, mare din vreo treizeci de stejari de cei mari și după ce trecu focul tot, apoi vântură spuza cu pălăria de pe jar și-aduse calul aici să mănânce*. **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere identificate în text. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, din ce cauză se sparg toate ferestrele de la curțile zmeului. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *basma populară* a textului dat. **16 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să precizezi două trăsături ale basmului popular;
 - să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
 - să ai un conținut adecvat cerinței;
 - să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

„Școala Spaniolă de Călărie” din Viena este o școală tradițională de echitație. Ea a fost construită în 1729 la cerințele împăratului Carol al VI-lea de către arhitectul Josef Fischer. Nu este doar un centru pentru dresajul cailor, ci și o atracție turistică importantă a capitalei care oferă vizitatorilor spectacole din sesiunile de dresaj. Prezentarea este construită pe patru secțiuni diferite. Școala este situată între Michaelerplatz și Josefplatz, în centrul Vienei.

De precizat este faptul că Școala Spaniolă de Călărie are sesiuni de vară și sesiuni de iarnă. În perioada rece, demonstrațiile au loc într-o clădire construită între 1729 și 1735. Acest loc este singura instituție care practică de 440 de ani echitația și continuă să cultive echitația clasică. Obiectivele școlii sunt să studieze modul în care se mișcă un cal în mod natural și să îi cultive o anumită eleganță. De asemenea, între cal și călăreț se conturează o relație specială, întrucât cel care coordonează calul trebuie să-l cunoască foarte bine și să fie capabil să anticipeze orice mișcare, dar și să determine animalul să facă ceea ce dorește el.

Numele școlii vine de la faptul că majoritatea cailor de aici provin din Peninsula Iberică. Aceste animale erau considerate nobile și perfecte pentru arta clasică a echitației. Astăzi, la Școala Spaniolă de Călărie au rămas doar descendenții ai cailor din secolul al XVI-lea, o combinație între caii spanioli, arabi și alții. Școala este deschisă publicului de marți până duminică, între orele 9.00 și 16.00, iar vinerea sunt reprezentații între orele 9.00 și 19.00.

Școala Spaniolă de Călărie din Viena, www.infotour.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul în care a fost construită Școala Spaniolă de Călărie; **4 puncte**
 - în ce zi a săptămânii este închisă pentru public Școala Spaniolă de Călărie. **4 puncte**
2. Scrie sursa și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *De asemenea, între cal și călăreț se conturează o relație specială, întrucât cel care coordonează calul trebuie să-l cunoască foarte bine.* **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, două propoziții subordonate diferite, precizând felul acestora: *Acest loc este singura instituție care practică de 440 de ani echitația și continuă să cultive echitația clasică.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la școală. **12 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
 - să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
 - să ai un conținut adecvat cerinței;
 - să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).